

VAN STOLKPARK KOERIER

Nieuws van en voor bewoners van het Van Stolkpark

Nr 10 - januari 1982

Uitgave van de Wijkvereniging 'Van Stolkpark' voor alle bewoners van het 'Van Stolkpark'.

Samengesteld door Anneke Landheer-Roelants, met bijdragen van J. J. H. Hageman, J. A. Kusters, Mr. T. Landheer en Drs. C. H. Slechte.

Om en nabij de promenade

De Blinkerd

Op 19 december 1981 werd geopend het tussen de Seinpoststraat en Haringkade gelegen koepelvormige zwembad. Bij die gelegenheid werd de naam bekend gemaakt: 'de Blinkerd'. De betekenis van het woord 'blinker' is volgens het Nederlandse woordenboek: een hoge, kale duintop. Behalve zwemmen kunt u ook bedrijven:

(zaal-)korfbal, handbal, voetbal, hockey, badminton, volleybal, basketbal en tennis.

Nieuwbouw wijkbibliotheek

Op dezelfde dag werd er open huis gehouden in het nieuwe gebouw van de Wijkbibliotheek Scheveningen aan de Marcellisstraat, op de hoek van de Badhuiskade. U kunt daar terecht op maandag van 14-17 uur, dinsdag 18.30-21 uur, woensdag 10-13 en 14-17 uur, vrijdag 14-17 en 18.30-21 uur, en zaterdag 10-13 uur.

Verkeerslichtinstallatie Scheveningseweg/Kanaalweg/Frankenslag

Sinds enige tijd is de verkeerslichtinstallatie op bovengenoemd kruispunt in gebruik. Voorzichtigheid is geboden bij het oversteken van de trambaan. Uw reactie had de ervaring dat een tram uit de richting van de stad het kruispunt overstak terwijl de lichten op de Kanaalweg op groen stonden.

Tweerichtingsverkeer fietsers Prof. Gerbrandyweg

Op ons verzoek heeft de Gemeente gunstig beslist tweerichtingsverkeer voor fietsers toe te staan op het onderste gedeelte van de Prof. Gerbrandyweg.

Beheersplan Scheveningse Bosjes

De Dienst Gemeenteplantsoenen heeft een aanvang gemaakt met het opstellen van een beheersplan voor de Scheveningse Bosjes, samen met de Nederlandse Heide-Maatschappij en de Wijkvereniging 'Van Stolkpark'.

LPG-installatie nabij Promenade Hotel

Burgemeester en Wethouders van 's-Gravenhage hebben afwijzend beslist op een verzoek van Elpee Gas Ede BV te Ede tot het plaatsen van een 'ondergrondse drukhouder van door samenspersen tot vloeistof verdicht propaan', aangezien de afstand van de drukhouder tot kantoren, woonhuizen, een bejaardentehuis en een hotel te gering moet worden geacht.

Parkweg 9 en 16

De Franse school, die reeds het pand Parkweg 15 in bezit heeft, heeft ook aangekocht de panden Parkweg 9 (de vroegere Amerikaanse school), waarvoor aan de bewoners al een plan getoond is, en Parkweg 16 (voormalig onderdeel van de Engelse school, maar eigendom van de Duitse school).

Onze nieuwe wijkagent

Na drie jaar wijkagent te zijn geweest gaat de heer P. H. M. Versteegh zijn krachten wijden aan de Haagse Kinderpolitie. Wij danken hem hartelijk voor zijn inspanningen in de afgelopen drie jaren.

Als zijn opvolger begroeten wij de heer B. L. Nieland, die vanaf 16 januari 1982 deze taak overgenomen heeft. De heer Nieland is bereikbaar onder telefoonnummer 10 30 44.

Wordt lid van de Wijkvereniging 'Van Stolkpark'

U kunt de wijkvereniging steunen door lid te worden en een bedrag van tenminste f 15,- per jaar over te schrijven naar postrekeningnummer 3441829 ten name van Wijkvereniging 'Van Stolkpark'.

Het Bestuur van de Wijkvereniging doet al hetgeen in zijn vermogen ligt voor een goed woon- en leefklimaat in het Van Stolkpark, ook in uw belang.

De Kouwenhof - een prélude?

Midden in de zomervakantie bereikten ons de eerste berichten over vestiging van een hulpverleningsinstituut voor drugsverslaafden in De Kouwenhof aan de Scheveningseweg 90-92. Was dat toeval op opzet? - Het maakt niet veel verschil, want er was toch vrijwel niemand bereikbaar.

We zijn nu een half jaar, vele vergaderingen en een dik dossier verder. Wat is daarvan het resultaat? Een half ei of een lege dop? De conclusie laten we graag aan u over, nadat u de volgende regels gelezen heeft.

Eén opmerking willen we nog graag vooraf kwijt. Ergens lazen wij, dat de betrokken bewonersorganisaties niet hard genoeg zijn opgetreden om de plannen van de gemeente te voorkomen. - Eén vraag slechts. Zoudt u beschikbaar geweest zijn om bijvoorbeeld de kamer van Wethouder Roebroek te bezetten? Duidelijk is, dat men het hiermee in andere wijken heel wat gemakkelijker heeft, om welke reden dan ook.

Zoals gezegd, kwamen de eerste berichten tot ons, onmiddellijk nadat wij van ons vakantieadres in het Van Stolkpark waren teruggekeerd. Die eerste berichten bevatten tegelijkertijd de mededeling van de Wethouder, dat hij - kort gezegd - de gebruikelijke inspraakprocedure hier maar niet wilde volgen, omdat er geen alternatief zou zijn. Dat er toch nog inspraak werd verleend, was te danken aan een uitspraak van de president van de Rechtbank, die omwonenden daarom hadden gevraagd.

Toen wij alsnog per brief van 4 september 1981 in de gelegenheid werden gesteld onze bezwaren naar voren te brengen, hebben wij dat gedaan met de u bekende brief van 21 september 1981. Op 30 november 1981 hebben wij - samen met het Wijkoverleg Statenkwartier - die bezwaren nog eens toegelicht in een brief aan de Gemeenteraad.

Ons voornaamste bezwaar richtte zich - en richt zich nog steeds - tegen het feit, dat gezamenlijke huisvesting van een aantal drugshulpverleningsinstituten in De Kouwenhof geheel in strijd is met het door de Wethouder ontwikkelde en door de Gemeenteraad vastgestelde beleid. Immers, uit de verschillende beleidsnota's blijkt duidelijk de wens, te komen tot kleinschalige opvangcentra in de directe omgeving van de verslaafden. Wij volstaan hier voor de ijverige lezer met een verwijzing naar pagina 2 van de Vervolgnota 1980 en pagina 17 van de Vervolgnota 1981. Tijdens de openbare behandeling van die nota's in de Raadsvergadering van 27 april 1981 heeft de Wethouder nog eens uitdrukkelijk gewezen op de noodzaak van kleinschalige centra. Dat dit beleid door aankoop van De Kouwenhof ernstig in het gedrang

wou komen, vormde kennelijk geen probleem. Het Raadsvoorstel maakt er niet eens melding van. Laat staan, dat duidelijk gemaakt wordt, waarom die lijn ineens niet meer gevolgd wordt. In zijn antwoord aan de sprekers gaat de Wethouder er ook gemakshalve aan voorbij.

Eenzelfde merkwaardigheid doet zich voor bij het ruimtelijk beleid. Het door de Gemeenteraad goedgekeurde Bestemmingsplan Scheveningseweg beoogt duidelijk door concrete bestemmingsvoorschriften het woonkarakter - en niet alleen de uiterlijke verschijningsvorm - van de betreffende panden te waarborgen. Om toch de gewraakte bestemming aan De Kouwenhof te kunnen geven, beriepen B&W zich op overgangsbepalingen, die ten doel hebben verkregen rechten van de huidige eigenaars van die panden veilig te stellen.

Die bepalingen zijn zeker niet bedoeld om het gemeentebestuur de gelegenheid te geven het eigen beleid te doorkruisen, nog voordat dit de goedkeuring van Gedeputeerde Staten heeft verkregen. Het zou op de weg van B&W gelegen hebben een echte woonbestemming te bevorderen.

Aan één bezwaar werd tot nu toe niet voorbijgegaan. Erkend werd tot nu toe het vraagstuk van openbare orde en veiligheid, dat door de vestiging van 'drugshulpverleningsinstituten' in De Kouwenhof wordt opgeroepen. Na veel overleg en met grote vindingrijkheid kon ten slotte overeenstemming worden bereikt over een procedure ter bescherming van de omwonenden in hun belang als bewoner.

Burgemeester en Wethouders zullen hiertoe een begeleidingscommissie van omwonenden in het leven roepen. Als vertegenwoordigers van de omwonenden zullen de Stichting Wijkoverleg Statenkwartier en de Wijkvereniging 'Van Stolkpark' elk ten hoogste vijf vertegenwoordigers - waaronder één vertegenwoordiger van 's-Gravenstate - in die commissie mogen aanwijzen.

Samen met vertegenwoordigers van de gemeente, de politie, en de instituten, die in De Kouwenhof gevestigd worden, zullen zij in een commissie van overleg de gang van zaken nauwlettend volgend en maatregelen bespreken ter voorkoming en, zo nodig, ter beëindiging van negatieve effecten op de omgeving. Mocht het overleg onverhoopt niet tot het gewenste resultaat leiden, dan staat voor de bewonersorganisaties een met tal van waarborgen omklede procedure open om het beoogde doel alsnog te bereiken.

Laten we hopen, dat we die procedure nimmer nodig zullen hebben en dat alle angstgevoelens bij omwonenden slechts

het gevolg zijn geweest van een weinig gelukkig gekozen moment om het plan te presenteren en van een weinig open voorlichting over de achterliggende motieven om van het eigen beleid af te wijken.

Mr T. Landheer,
voorzitter

Trapje voor schaatsers

Vooraf in dagen, waarin het druk is langs de Haringkade met schaatsers die een baantje willen trekken op het dichtgevroren Schevenings Kanaal, wordt het ontbreken van een trapje langs de steile waterkant extra pijnlijk gevoeld. Aan Wethouder Nyqvist is nu gevraagd zo'n trapje te laten maken. Mensen die al lang in het Van Stolkpark wonen weten zich trouwens ter herinneren, dat zo'n trapje er vroeger altijd gelegen heeft, totdat het bij werk aan de beschoeiing plotseling verdwenen was . . .

Jaarverslag 1981 Algemene Burenhulp Van Stolkpark en Scheveningse Bosjes

1981 Vormde voor onze Burenhulp een rustig jaar. Het beroep dat onze medebewoners op ons deden beliep 54 handreikingen (kinderopvang (2x), bezoeken aan en wandelen met bejaarden (32x), boodschappen doen (5x), en autovervoer naar specialisten in ziekenhuizen (15x).

Verreweg het grootste deel van de aanvragen kwam rechtstreeks bij ons binnen.

Een grappig voorval - in de vorm van een sneeuwbal - deed zich voor, toen na elkaar enkele bejaarden in een verzorgingstehuis vroegen om bezoek en hulp bij wandelen.

Het aantal medewerk(st)ers liep aanvankelijk terug tot 8; na aanmelding van een nieuwe medewerkster steeg het aantal tot 9.

Wijkhoofd en assistent-wijkhoofd hebben deelgenomen aan wijkberaad, stadsdeelvergaderingen en wijkhoofdenvergaderingen.

Kort verslag van de Algemene Leden- vergadering van 9 november 1981

De Algemene Ledenvergadering genoot ditmaal gastvrijheid bij de 's-Gravenhaagse Aannemers Vereniging in haar stijlvolle hoofdkwartier aan de Van Stolkweg nummer 11, waar de deelnemers op bijzonder prettige wijze werden ontvangen door de heer en mevrouw Van der Meulen.

Aanwezig waren rond vijftig bewoners van het Van Stolkpark; verder ook enkele bewoners van het Statenkwartier. Het verslag van de Algemene Ledenvergadering van 6 april 1981, opgenomen in de Van Stolkparkkoerier nummer 9 werd goedgekeurd. Na beantwoording van enige vragen van de leden door de penningmeester, de heer Mulder, wordt de begroting voor 1982 goedgekeurd; de vergadering gaat akkoord met de voorgestelde verhoging van de contributie van f 10,— tot f 15,— per jaar.

Kascommissie

Het aanbod van de heer Muntendam om de heer Colijn op te volgen in de kascommissie wordt door de vergadering graag en met dank aan beide heren aangenomen.

Verkiezing bestuursleden

In tegenstelling tot hetgeen in de agenda staat vermeld, heeft de heer Davidson besloten zich niet herkiesbaar te stellen. Hij is ook verhinderd de vergadering bij te wonen. De voorzitter deelt verder mede, dat de heer Davidson verwacht bij de volgende algemene ledenvergadering weer aanwezig te zijn. Bij die gelegenheid hoopt hij hem namens allen te bedanken voor het vele werk, dat hij gedurende lange tijd voor de wijk heeft verricht. Aangezien de heer Davidson zich kort voor de ledenvergadering terugtrok, heeft het bestuur nog geen tijd gehad om een vervanger voor te dragen. De heer Davidson was niet alleen secretaris, maar ook lid van de redactie van de Van Stolkparkkoerier.

De voorzitter verzoekt de leden die zich beschikbaar willen stellen voor een bestuursfunctie, of die in dit verband suggesties hebben, om zich met een van de leden van het bestuur in verbinding te stellen.

De heer Luijer wordt met algemene stemmen herkozen.

Wijziging van het Huishoudelijk Reglement

Volgens het Huishoudelijk Reglement kunnen bestuursleden, na een bestuursperiode van drie jaar, slechts éénmaal voor een aansluitende bestuursperiode worden herkozen. Aangezien niet steeds voldoende personen bereid en geschikt zijn om en bestuursfunctie te vervullen, besluit de vergadering om in artikel 1, sub 5 van het Huishoudelijk Reglement de zinsnede 'doch slechts voor één be-

stuursperiode' te schrappen.

Verkeerscirculatieplan Van Stolkpark

Het bestuur legt de vergadering een concept-brief aan de Gemeente over dit onderwerp voor, die met algemene stemmen wordt aanvaard.

Uit de reacties van verschillende bewoners op het verkeersplan, zoals gepubliceerd in de Van Stolkparkkoerier, nummer 8, januari 1981, blijkt, dat vele bewoners het niet met dit plan eens zijn. Er bestaat echter ook geen eenstemmigheid over een alternatief. Het bestuur heeft de indruk gekregen, dat men, afgezien van enkele zeer plaatselijke knelpunten die verbetering behoeven, toch redelijk tevreden is met de huidige situatie. Dit nu wordt in de brief aan de Gemeente vastgelegd.

De heer Kusters heeft inmiddels bij de afdeling Openbare Werken, Verkeer en Vervoer (OVV) een aantal wensen opgegeven, namelijk:

- a. opheffing van het eenrichtingsverkeer voor fietsers in:
 - verlengde Prof. Gerbrandyweg (inmiddels uitgevoerd);
 - Van Stolkparkweg en het steegje tussen de Van Stolkweg en Kanaalweg;
 - Parkweg
- b. overzichtelijker maken van de kruispunten Kanaalweg-Duinweg en Duinweg-Belvédèreweg
- c. gelijktijdig afstellen van de verkeerslichten Van Stolkweg-Prof. Teldersweg op die van Scheveningseweg-Prof. Teldersweg (voorlopig niet mogelijk).

De heer Toxopeus merkt op, dat ook de hoge kant van de Duinweg een knelpunt vormt. Een parkeerverbod aan één zijde zou hier verbetering brengen.

Mevrouw Polis stelt, dat het eerder genoemde steegje tussen de Kanaalweg en Van Stolkweg gevaarlijk is voor voetgangers, omdat het trottoir te smal is. Beide punten zullen worden voorgebracht bij de Gemeente.

De vergadering geeft de wens te kennen, dat, alvorens het bestuur verzoeken tot wijziging van bestaande situaties bij de gemeente indient, overleg wordt gepleegd met de bewoners die het meest bij deze wijzigingen zijn betrokken. Het bestuur zegt toe zoveel als praktisch mogelijk met deze wens rekening te zullen houden.

De Kouwenhof

Ook kwam uitvoerig 'De Kouwenhof' aan de orde, waarover u elders in dit nummer uitvoerig kunt worden geïnformeerd.

Bestemmingsplan

Van de gemeente werd bericht ontvangen, dat men heeft afgezien van een beroep tegen de beslissing van Gedeputeerde Staten, dat het bezwaar van de Wijkvereniging tegen een onderdeel van het bestemmingsplan is erkend. De gemeente zal het plan hieraan moeten aanpassen.

Rondvraag

Mevrouw Verhorst zegt bij een prijsuitreiking voor tuinverzorging met enige deskundigen van de Maatschappij voor Tuinbouw te hebben gesproken. Men was van oordeel, dat het met de tuinen in het Van Stolkpark pover is gesteld. Wellicht kan men wat meer aandacht aan dit punt besteden.

Politie in en om het Van Stolkpark

De vergadering is hiermee beëindigd en de voorzitter geeft het woord aan hoofdinspecteur Schipper, districtschef van het politiedistrict, waaronder het Van Stolkpark valt, en aan de heren Hoole en Muller, medewerkers van het Bureau Voorlichting van de Gemeente-politie. De heer Schipper geeft een zeer wetenswaardige inleiding over de organisatie van de politie in Den Haag en over de werkwijze en problemen in het algemeen en die van zijn district in het bijzonder.

De heren Hoole en Muller verklaren, mede aan de hand van een diapresentatie, welke maatregelen kunnen worden genomen om het risico van inbraak te verminderen. Dat er voor dit onderwerp grote belangstelling bestaat, bleek uit het grote aantal leden dat, ondanks het late uur, deze voordracht bijwoonde en uit de vele vragen, die er werden gesteld. Om 23.30 uur bedankt de voorzitter de sprekers en overhandigt hen een kleine attentie als blijk van waardering van de wijkvereniging voor de voor deze wijk zo belangrijke informatie en voor de prettige en openhartige wijze waarop deze informatie werd gegeven.

J. A. Kusters

Maak zelf compost

Compost is een natuurlijke meststof uit huis- en tuinafval. Het is heel eenvoudig zelf te maken. Het enige wat u nodig heeft is een beschut hoekje in uw tuin, waar u een compostsilo kunt neerzetten. Het komt aan op een beetje voorbereiding en wat geduld. U kunt al na een paar maanden beschikken over een uitstekende mest voor uw tuin- en kamerplanten.

Composteren is milieuvriendelijk. Bijna de helft van al het huishoudelijke afval komt in aanmerking om te composteren. Al het door de natuur afbreekbare afval (dus geen plastic, blik, glas en gekleurd papier) vindt via omzetting in compost zijn weg terug naar het milieu. Het eenvoudigst en snelst maakt u een compostsilo van een houten of kunststof bak met luchtopeningen, die u in de tuin plaatst, het liefst in de schaduw. Het is goed de ondergrond van de silo tevoren om te spitten. Bacteriën en wormen kunnen dan gemakkelijker bij het afval komen. Deze dieren spelen een onmisbare rol bij het composteren. Zij leven van het afval en zorgen dat het verteerd wordt. Wormen en bacteriën hebben lucht nodig. Zorg daarom dat in de wanden van de silo voldoende gaten en sleuven zitten.

Kant en klare silo's kunt u in de meeste tuinwinkels en -centra kopen. Met een beetje handigheid zet u er echter zelf een in elkaar.

Composteerbaar afval is:

- keukenafval: vrijwel alle schillen en andere resten van groenten en fruit, theebladeren, theezakjes, koffiedik, eierschalen, visgraten enzovoorts. Doe echter geen aardappelschillen en resten van maaltijden in de compostsilo. Aardappelschillen bevatten groeiremmende stoffen en etensresten gaan schimmelen en kunnen ratten en muizen aantrekken.
- tuinafval: verdorde bloemen en bloembladeren, afgemaaid gras, boomschors, houtzaagsel, afgevalen bladeren enzovoorts. Het tuinafval eerst een paar dagen laten drogen en daarna vermengen met het andere afval.

De omzetting van afval in compost is een natuurlijk proces, maar de natuur laat zich in dit geval graag een handje helpen.

Om de vertering te versnellen voegt u aan het afval nog een zogenaamde compoststarter toe. Deze is te koop in tuinwinkels en -centra. In de gebruiksaanwijzing staat hoe u de starter moet toepassen. In plaats van een compoststarter kunt u ook landbouwkalk gebruiken. Wanneer u een compoststarter gebruikt heeft u na 7 à 8 weken bruikbare compost. Zonder starter duurt het ongeveer een jaar. Heeft u nog vragen? Bel dan de Dienst der Gemeenteplantsoenen, telefoon 070 - 88 93 35.

Jonkheer H. C. A. Ver Huell en de Scheveningse Bosjes

Toen op 1 februari 1881 de Haagse Gemeenteraad op voorstel van 31 leden besloot tot het oprichten bij de Waterpartij van een wit marmeren bank om het afgetreden raadslid jonkheer Henri Christiaan Arnold Ver Huell te eren, handelde men geheel in de geest van de 19e eeuw. Vooral in de tweede helft van die eeuw werden overal voor verdienstelijke vaderlanders gedenktekens opgericht. In Den Haag viel die eer onder meer te beurt aan de schrijfters Betje Wolff en Aagje Deken, die in 1895 een gedenksteen kregen op de begraafplaats Ter Navorling. Aan de Waterpartij verscheen in 1881 zelfs nog een tweede bank, ditmaal ter ere van de novelist J. J. Cremer.

Over de bank, die de herinnering aan Jhr. Ver Huell levend moest houden, werd door de tijdgenoten verschillend gedacht en zo was het ook met de verdiensten, waarvoor de bank aan hem opgedragen was.

Ver Huell, in 1820 in Den Haag geboren uit Gelderse ouders, was in 1861 lid van de Haagse gemeenteraad geworden en daar al spoedig toegetreden tot de commissie van bijstand voor de plaatselijke werken en eigendommen, in de wandeling de 'fabricage-commissie'. In deze commissie werd hij belast met de zorg voor de Haagse beplantingen, zowel in de Scheveningse Bosjes als elders in de stad.

Vooral dankzij zijn zorg voor de Scheveningse Bosjes heeft hij zich een (bescheiden) plaatsje in de Haagse geschiedenis verworven, waarvan een straatnaam en de naar hem genoemde bank getuigen.

Die Scheveningse Bosjes waren al tientallen jaren een bron van voortdurende zorg voor publiek en gemeentebestuur. Steeds opnieuw kwamen in de raad klachten ter sprake over de onverzorgde en kale toestand van het duingebied tussen Scheveningen en Den Haag. Behalve de bomen langs de Scheveningseweg, wat geboomte rond Klein-Zorgvliet - het latere 'Hotel de la Promenade' - en rond het huisje van de Bataafsche Boer, was het een zanderig gebied met slechts hier en daar een bosje. De ontginning, die 'Bataafsche Boer' Willem Heytvelt rond 1800 begonnen was, had weinig uitgewerkt en het weinige hout dat was aangeplant, stond voortdurend bloot aan diefstal en vernieling.

Van 'eene aangename wandeling' was nauwelijks sprake en de kritiek op de lakse ongeïnteresseerde houding van het gemeentebestuur was er dan ook voortdurend en fel!

In 1860 kwam dit gemeentebestuur met het zoveelste weinig onderbouwde initiatief. Op de begroting voor 1861 was f 2.000,— uitgetrokken voor uitbreiding van de Scheveningse Bosjes. Een uitgewerkt plan hiervoor was er nog niet, maar burgemeester Jhr. mr. F. G. A. Gevers Deynoot deelde optimistisch mee dat het spoedig gemaakt zou worden door de bekende Haarlemse tuinarchitect J. Zocher jr. De raad vond het allemaal zo, zo. Aan beplanting had de meerderheid weinig behoefte, want men vond de bosjes juist zo schilderachtig, maar verbetering van de wandel- en rijkpaden vonden de raadsleden wel nuttig.

In 1861 was er nog steeds geen plan. Zocher was benaderd en had geantwoord. Zijn antwoord is echter verloren gegaan en weten dus niet of hij te duur was bevonden of misschien zelfs niet wilde.

Burgemeester en Wethouders besloten nu een 'plantagemeester' aan te stellen, 'een wetenschappelijk gevormd man, aan wien kan worden opgedragen het aanleggen van wandelingen, het in culture brengen van duingronden en aan wien de houtbeplanting kan worden overgelaten'.

Ook dit verliep niet helemaal volgens plan, maar toch was het van groot belang; hiermee werd in feite voor het eerst de noodzaak erkend van voortdurende professionele zorg voor openbare werken en plantsoenen. Men dacht kennelijk in 1861 al aan een soort plantsoendienst.

Vershillende aspirant-plantagemeesters meldden zich, maar geen van hen kon de goedkeuring van de vroede vaders wegdragen. Toen in 1862 de door het gemeentebestuur inmiddels verzochte overdracht door het Rijk van het verwaarloosde Haagse Bos niet doorging, begonnen verschillende raadsleden zich af te vragen of de aanstelling van een plantagemeester nog wel zin had. Er kwam een tussenoplossing. In 1863 sloot de raad tot de aanstelling van J. C. H. Kros, toen nog opzichter van het spoorwegemplacement in Harlingen, als 5e opzichter van gemeentewerken. Hij zou een jaar de gelegenheid krijgen zich als plantagemeester te bewijzen. Dat deed hij en in 1865 werd hij belast met de 'waarneming van de werkzaamheden verbonden aan het ambt van plantagemeester'.

Met Kros kwam een man in dienst van de gemeente, die samen met Jhr. Ver Huell de Scheveningse Bosjes zou trans-

formeren tot wat ze in 1942 nog waren: een parkachtig bos met veel wandel- en rijpaden en een indrukwekkende waterpartij.

Nadat Ver Huell in 1864 gekozen was in de fabricage-commissie, begon de systematische aanpak van de bosjes. Hij was in de raad geen op de voorgrond tredende spreker, maar achter de schermen stimuleerde hij en zorgde hij ervoor dat zijn plannen uitgevoerd werden.

Ver Huells bemoeienissen met het Haagse groen en in het bijzonder met de Schevingse Bosjes zijn helaas slechts met grote moeite en dan nog maar gedeeltelijk te reconstrueren. Zeker is wel dat met zijn intrede in de fabricage-

commissie een niet aflatende stroom verfraaiende werkzaamheden op gang kwam, die behalve bewondering ook veel en soms felle kritiek oogstte.

In december 1864 verscheen het eerste voorstel voor werkelijke verbetering van de Bosjes in de raad. Het betrof de verbreding en verharding van het rijpad van Klein-Zorgvliet naar 'den zogenaamden Bataafschen Boer'. In het jaarlijkse gemeenteverslag vinden we naast alle andere werkzaamheden aan de Bosjes, ook de vorderingen aan de Waterpartij. Deze kunnen we vermoedelijk wel als Ver Huells levenswerk beschouwen. Het begon allemaal in december 1867 met een voorstel van de fabricage-commissie om in de Scheve-

ningse Bosjes een waterpartij aan te leggen. Het college nam dit plan over en legde het aan de raad voor.

De discussie was vrij summier. Als een argument tegen werd aangevoerd dat die waterpartij voor wandelaars te ver buiten de stad zou komen te liggen. Immers, aldus één van de raadsleden, men kan beter vijf minuten doorlopen naar Scheveningen 'waar men dan althans een zeer grootsche waterpartij kan zien'.

Uiteindelijk stemden slechts twee raadsleden tegen het voorstel en het gemeenteverslag over 1868 meldt dan ook dat de aanleg van de waterpartij 'bij wijze van afzanderij' is begonnen. Dit betekent dat het zand dat nodig was voor bouwactiviteiten in de stad - onder meer - hier werd weggehaald en dat de vorderingen aan de waterpartij derhalve afhankelijk zouden zijn van de behoefte aan zand in die stad. De waterpartij vorderde jaarlijks zo'n 300 tot 400 meter, maar soms was het niet meer dan 50 meter zoals in 1875.

Lang niet iedereen was gelukkig met de aanleg van zo'n waterpartij. In het Vaderland van 13 december 1875 ging onder de schuilnaam Filokalos (vriend van het schone) een lezer fel tekeer tegen de waterpartij-in wording, die hij vergeleek met 'een fort in aanbouw'. Waterpartijen, aldus deze estheet, waren uit de tijd.

Overigens ergerde hij zich niet alleen aan de waterpartij, maar ook aan de manier waarop de bosjes langs de Scheveningseweg waren 'verknutseld en verknoid tot een boomkwekerijtje met bloemperkjes'.

Filokalos stond niet alleen in zijn kritiek. Op 9 november 1869 verscheen in het Dagblad van Zuid-Holland en 's-Gravenhage een ingezonden brief over 'smakeloze veranderingen' en de 'manie om quasi te verfraayen'. De schrijver klaagde dat de 'lieve omgeving der woning van den zogenaamden Bataafschen Boer zoo jammerlijk is bedorven door die akelige rechte paden met stijve boompjes'.

Trots vermeldt het gemeenteverslag over datzelfde jaar 1869 met betrekking tot het Scheveningse Bos: 'Wij gelooven niet te ver te gaan, wanneer wij beweren dat het tegenwoordig goed onderhouden wordt, voor de wandeling veel uitlokkends oplevert...'

C. H. Slechte
(Gemeente Archief)

Villa Hejmo Nia

Het pand Parkweg 9a, Villa Hejmo Nia, is enigszins gehavend uit de Tweede Wereldoorlog tevoorschijn gekomen.

Terwijl het toen nog steeds eigendom was van de familie Broese van Groenou, wordt het pand vrij snel weer in gebruik genomen, thans door individuele kamersbewoonsters en -bewoners.

Tegelijkertijd vindt een uitgebreide interne restauratie en herinrichting van het pand plaats. De totaalrekening van de tussen april 1946 en augustus 1948 uitgevoerde werken en aanschaffingen bedraagt de voor die tijd niet geringe somma van f 66.848,91.

Vanaf 1948 wordt het pand verhuurd aan de Nederlandsche Coöperatieve Girocrediet-Ring U.A., een coöperatieve vereniging, die er een soort woongemeenschap met pensioenvoorzieningen ten behoeve van haar leden in wil vestigen. Een aantal reeds aanwezige huursters wenst echter van deze pensioenvoorzieningen geen gebruik te maken. Omdat dit de exploitatie van de woongemeenschap onmogelijk maakt, wordt een stichting in het leven geroepen, die als hoofdbewoonster fungeert en op die wijze de dissidente dames zal kunnen doen verwijderen.

De statuten van de op 3 mei 1948 opgerichte 'Stichting tot beheer van de woongemeenschap Hejmo Nia' vermelden als doelstelling 'het voor gezamenlijke rekening op coöperatieve grondslag exploiteren van de woongemeenschap Hejmo Nia in het pand Parkweg 9a te 's-Gravenhage'.

Leden kunnen uitsluitend leden worden van bovengenoemde Girocrediet-Ring. Het beheer van de stichting ligt bij de Girocrediet-Ring en het toezicht op het beheer wordt uitgeoefend door een drie leden tellende Raad van Toezicht, die benoemd wordt door de ledenvergadering van de stichting.

Tijdens de ledenvergadering van 22 maart 1949 deelt de voorzitter van de stichting echter mee, dat de stichting hoofdzakelijk is opgericht 'om met succes te kunnen ageren tegen de zogenaamde onwillige dames'. Voor een deel lukt dit, de overige dames schikken zich in de nieuwe situatie.

Er volgen nu een aantal jaren, dat de zaken redelijk naar wens verlopen. Tussen de 12 en 20 bewoners en bewoonsters vinden aan de Parkweg 9a een gerieflijk onderkomen, waar rond de vijf personeelsleden zorgen voor twee maaltijden per dag, het huis onderhouden en schoonhouden, de ketel van de centrale verwarming stoken en de tuin onderhouden.

In 1951 gaat de Girocrediet-Ring failliet en moet de stichting op eigen benen verder. De statuten worden gewijzigd en de stichting heet voortaan Stichting 'Woongemeenschap Hejmo-Nia' met als doel 'het verschaffen van woongelegheden, waar men in vrijheid kan wo-

nen, dat wil zeggen vrijheid in gebondenheid aan de medebewoners'. Deelname is nu mogelijk voor meerderjarige personen.

De statutenwijzigingen van 1956, 1957 en 1979 zijn van meer technische aard en laten de hierboven genoemde doelstelling onaangetaast. Alleen de wijze, waarop de woongelegheden verschaft wordt, verandert in de loop der jaren. Loonkostenstijgingen en een afnemende behoefte aan service bij de bewoners doen het aantal personeelsleden dalen tot één en de service terugbrengen tot één maaltijd per dag en het schoonhouden van de gemeenschappelijke ruimtes. Tot 1977 is het pand steeds eigendom van de familie Broese van Groenou gebleven. In dat jaar wordt het, na eerst zonder succes aan de stichting te zijn aangeboden, verkocht aan Bohemen Beheer BV, die het op zijn beurt in 1979 doorverkoopt aan de vorige eigenaar, de heer Thissen, tot voor kort wonende aan de Van Stolkweg 26.

In de bijna 33 jaar, dat de woongemeenschap nu bestaat, hebben zich zoals in ieder samenlevingsverband op gezette tijden wrijvingen tussen de bewoners voorgedaan.

Anders dan in gezinnen of in pensions is door de stichting vorm de schriftelijke neerslag van dit soort gebeurtenissen bewaard gebleven.

Zo is in Hejmo Nia een periode geweest, waarin een bestuur lid-bewoner en een bewoner elkaar op ouderwets polemische wijze met brieven bestookten, die uitmunten in bloemrijk taalgebruik.

In een brief van een bewoner aan het bestuur, worden de bestuursleden de capaciteiten ontzegt 'om ordelijk te praten en te denken', waarop de bewoner door het bestuur maar wordt geadviseerd vanwege zijn 'verderfelijke rol in deze woongemeenschap' heen te gaan. Men spreekt van 'ernstige misdragingen, welke laatste een blik doen slaan in uw op duistere motieven berustende machinaties' en over 'kuiperijen en intriges'. De bewoner zou zich hebben doen kennen als 'een notoire querulant, onruststoker en intrigant'.

Ondanks deze 'ontsporingen' leeft deze woongemeenschap, welke toch zijn tijd voor wat betreft de vorm van samenwoning ver vooruit was, nu al een 35 jaar voort. Aan de wisselingen in de eigendom van het pand, laatstelijk door het faillissement van de vorige eigenaar, is voorlopig een einde gekomen. Op 30 juni jongstleden hebben de gezamenlijke bewoners het pand uit de failliete boedel gekocht. Om deze aankoop mogelijk te maken, hebben zij samen de 'Vereniging Woongemeenschap Hejmo Nia' opgericht, die de nieuwe eigenaresse van het pand is geworden. Op deze wijze is hopelijk voor de komende jaren een uiterst plezierige en betaalbare woonmogelijkheid behouden gebleven.

J. J. H. Hageman

Bestuur Wijkvereniging

Voorzitter: Mr T. Landheer,
Prof. P. S. Gerbrandyweg 3,
telefoon 54 12 96

Vice-voorzitter: J. A. Kusters,
Belvédèreweg 7,
telefoon 50 31 91

Penningmeester: Drs H. J. Mulder,
Parkweg 25a,
telefoon 55 02 13

Leden:
R. P. Luijer
Th. H. Sorel

Verspreiding Van Stolkparkkoerier:
R. P. Luijer, Kanaalweg 27,
telefoon 54 13 13

Burenhulp:
A. E. M. Landheer-Roelants
telefoon 54 12 96

Wijkcontactambtenaar:
Z.C. Blok, afdeling Wijkangelegenheden,
Javastraat 68, telefoon 12 29 46

Wijkagent:
B. L. Nieland,
Politiebureau Duinstraat,
telefoon 10 30 44

Rayonagent:
J. Th. de Lange,
Politiebureau Duinstraat,
telefoon 10 30 43

Babysitters

Arne Bender, telefoon 55 47 11
Tanja Bender, telefoon 55 47 11
Nicolien Muntendam, telefoon 50 25 64